

A meghívás

Az arca igencsak megfonnyadt. Nem lehetett leplezni, hiába igyekezett a tévében a sminkes. Pedig mindent beleadott: negyedórán keresztül rajzolta át a vonásait szivaccsal, ecsettel és barackszínű púderrel. Amikor visszatette Donra a pilóta-szemüveget, a férfi piszkosszürke arcát szánalmasan csillogó réteg fedte. A sminkes gyengéden megpaskolta a vállát:

– Megvagyunk, Don. Mindjárt jönnek magáért. – A nő rámosolygott a tükörben, próbálta magával is elhitetni, hogy küzdelme sikerrel járt, de Don tudta, mire gondol. Az öregség nyomait nem lehet eltüntetni. *Farslepte krenk* – szitkozódott magában.

Don a válltáskáját még korábban a forgószék lábának támasztotta. Amikor a sminkes kiment, lehajolt, és kotorászni kezdett a benne lévő dobozok, injekciós tűk és gyógyszerek között. Kipattintott két kerek tablettát a fóliából, húsz milligramm Stesolidot, felegyenesedett, a nyelvére helyezte, és lenyelte.

A tükörben látta, ahogy a falóra mutatója kissé elmozdul a neonfényben. Hat harmincnégy, és a tévében már duruzsolt is a reggeli híradó. Tizenegy perc múlva kezdődik az első beszélgetés a stúdióvendégekkel a kanapén.

Kopogás hallatszott, egy árny jelent meg az ajtónyílásban.

– Ez a sminkelő? – Don bólintott a természetes alak felé. – Aztán mennem kell a TV4-be is – mondta a férfi –, úgyhogy a kislányok igazán megcsinálhatnák tartósrá.

Tett pár lépést a kék pettyes linóleumon, és leült Don mellé.

– Mi együtt kerülünk adásba, ugye?

– Igen, úgy fest – mondta Don.

A forgószelek megreccsent, amikor a férfi közelebb hajolt.

– Olvastam magáról az újságban. Maga a szakértő, ugye?

– Nem kimondottan a szakterületem – mondta Don. –

De megteszem, ami tőlem telik.

Felállt, és lekasztotta a zakóját a szék háttámlájáról.

– A lapok azt írták, hogy ért hozzá – mondta a férfi.

– Igen, ők csak tudják.

Don felvette a kordzakóját, épp a vállára akasztotta a táskáját, amikor a férfi elkapta a táska pántját:

– Nem kell ennyire megjátszania magát. Én találtam meg mindent odalent, nem? És amúgy... – A férfi habozott. – Amúgy van valami, amivel szerintem pont maga tudna nekem segíteni.

– Tényleg?

– Van egy... – Gyors pillantást vetett az ajtó felé, de senki nem állt ott. – Van még valami, amit odalent találtam. Egy titok, mondhatni.

– Titok?

A férfi a táska pántjánál fogva kicsit közelebb húzta Dont:

– Otthon van, nálam, Falunban, örülnék, ha el tudna jönni hozzám, és...

Elhallgatott. Don követte a férfi tekintetét, az ajtóban megjelent a műsorvezető, rájuk várt. Világosbarna kosztümkabátot és régimódi szoknyát viselt.

– Látom, megismerkedtek – mondta, és feszülten mosolygott. – Mi lenne, ha odabenn folytatnák a társalgást?

A folyosó felé mutatott, ahol egy piros jelzőfény tudatta: „adásban vagyunk”.

– Kérem, fáradjon utánam, Titelman úr.

1

Niflheimr

A gumicsizma minden lépéssel egyre mélyebbre süllyedt, és Erik Hall egy ideje alig érezte a lábát. A cél már nem lehetett messze.

Nagydarab, tagbaszakadt ember volt, akár egy testépítő. Három vízhatlan táskát cipelt a hátán, nem csoda, hogy a mohaláp talaja besüppedt a súlya alatt. Az viszont meglepte, hogy ilyen gyorsan besötétedett. Amikor becsukta a kocsi csomagtartóját az út menti pihenőben, és az árok felett az erdő irányába pillantott, még világosnak tűnt az erdő széle. Most azonban, néhány óra kemény túra után, tejszerű köd hömpölygött az aljnövényzet felett. Egyelőre nem bánta meg, hogy nekivágott az útnak.

Amikor a fák mögött felsejlett a tisztás, Erik megtorpant, és egy pillanatra elbizonytalanodott. Aztán meglátta a régi kerítés maradványait. A korhadt csonkok figyelmeztető ujjaként meredeztek az akna szájához vezető lejtő tetején. Egy darabig még a fűre terülő fehér fátyolban lépkedett, majd a lejtőn csúszkálva lejutott az akna bejáratáig. Itt kikapcsolta a GPS-ét, és leszuszakolta magáról a felszerelést rejtő táskákat. Nyújtózkodott egy kicsit, hogy kiegyengesse összenyomott csigolyáit.

Nyirkos hideg volt, akárcsak előző nap, amikor először talált oda az elhagyatott bányához. A bűvármellény és a nehéz bűvárpalackok ott voltak, ahol hagyta őket, és még mindig ugyanaz az orrfacsaró bűz terjengett mindenütt. Beleszimatolt a levegőbe – biztos rothad valami a közelben, gondolta. Talán egy őz bomladozik, már szétrágták a lárvák és

a férgek. A köd alkonyivá tompította a fényeket, és Erik a meredek akna fölé hajolva alig tudta kivenni a részleteket. Amikor a szeme hozzászokott a homályhoz, kirajzolódtak a hozzávetőleg harminc méter mélyen induló rönkök. Az akna falait tartották. Olyanok, mint egy keskeny, szuvas fog-sor, gondolta Erik. Mintha egy nagyon idős ember szájába bámult volna bele.

Óvatosan lélegezve hátrálni kezdett. Ahogy távolodott a gödörtől, mintha gyengült volna a szag.

Most már gratulálhatott magának. Nem sok embernek sikerülne ebben a sötétben botorkálva még egyszer idetalálni. GPS navigátorral bárki eltalálna Falunból egy sundborni vagy sågmyrai címre, de odatalálni egy tisztásra több mint öt kilométerre kint a vadonban – az más tészta.

A legtöbb, sőt az összes elhagyatott aknát általában gondosan feltüntetik a térképeken. Ez a Bányafelügyelet feladatai közé tartozik. De ezt a lyukat nyilvánvalóan kifelejtették, és Erik idecipelte mindent, amire csak szüksége lehet az alászálláshoz.

Kinyitotta az első táskát. Milyen nagy a csend – állapította meg magában.

Eleinte még hallotta a kocsik zúgását. Persze nem túl hangosan, épp csak annyira, hogy ne érezze magát teljesen elvágva a külvilágtól. Még egy harkály kopácsolását és apró állatok neszezését is hallotta. Hallotta, ahogy madarak röpködnek az ágak között, de az erdő akkor még úszott a fényben. Később, miután leszállt a köd, a saját légzésén kívül alig hallott valamit. Legfeljebb az ágak éles reccsenését, amikor az egyre sűrűbb bozóton átgázolva eltörte őket. Nem emlékezett rá, hogy mióta, de totális csend vette körül.

Vagy mégsem? Halk zümmögést hallott, néhány légy körözött a táskája felett ennivaló után kutatva. De az első táskában csak kötéltekercek, karabinerek és nittek voltak, valamint

egy dupla élű, fűrészfogú titánkés, konkáv formájú pengével. Volt még benne egy akkumulátoros ütvefúró, egy beülő és egy búvárlámpa, amit a jobb kesztyűjére rögzít majd.

Miután Erik mindent kipakolt az elsárgult fűre, kinyitotta a táska oldalzsebét. Kemény tokjukban ott lapultak a finn precíziós műszerek. Hozott magával mélységmérőt, hogy meg tudja állapítani, milyen mélyre merült az elöntött tárnában a vízfelszín alá, és egy klinométert, amellyel megmérheti a bányajáratok dőlésszögét, ha már odalent lesz.

A legyek időközben megsokasodtak, mintha egy koszfelhő lebegett volna Erik körül. Idegesen elhessegette a rovarokat a szájától, és közben a második táskából elővette a reduktorokat és a hosszú csöveket, amelyek majd életben tartják. Felszerelte az első lépcsőt, és ellenőrizte a nyomást a palackokban. Tett hátrafelé egy lépést, de a légyfelhő követte a mozgását.

A csupasz földön kuporogva öltözött át. Levette zöld gumicsizmáját, terepszínű nadrágját és a széldzsekijét. A legyek most sem tágitottak, ízelt lábak lépdeltek az arcán és a nyakán, miközben felnyitotta az utolsó táska fedelét is. Búvárkomputerek és a fejlámpa alatt lapult az összegöngyölt alöltöző és a búvárruha gumyszerű, csillogóan fekete, háromrétegű laminált anyaga. Kimondottan a négy fokos vízben való merülésre fejlesztették ki.

Miután Erik belebújt a búvárruha alsó részébe, előrehajolt, és feleröltette a lábára a gumitalpú búvárcipőket. Grimaszolva felegyenesedett, és kidugta előbb a bal, utána a jobb kezét a latex ujjak végén. Helyére rángatta a ruhát, és végül felvette a neoprén búvárcsuklyát. A legyek most már csak a szeméhez és az orra körüli részhez értek hozzá.

Elővette az úszótalpakat és a búvármaszkot rejtő zsákot. Az akna szájánál az átható záptojásszag miatt majdnem megdöngölte magát, de végül rákötötte a zsákot egy műanyag kötélre, és nekilátott, hogy leeressze. Úgy negyvenötven méterig tudta követni a szemével a zsák imbolygó

mozgását. Utána már csak annyit látott, hogy a kötél ereszkedik tovább. A zsák kicsit később elérte az akna alsó részét elöntő vizet.

Erik néhányszor körbetekerte a kötelet egy kötömbön, majd visszament a mászófelszerelésért és a karabinereket tartalmazó csomagért. Visszaérve az aknához letérdelt. Az ütvefúró fülsértő vonítása megtörte a csendet, és Erik hamarosan rögzíthette az első nittet. Meghúzta – tartani fog. A fúró visítva készítette elő a második biztosítást.

Amikor ezzel elkészült, magára vette az ötvenkilós csomagot a légpalackokkal, bűvármellénnyel és csövekkel. A lába megerősödött a sok otthoni edzéstől a nyaralóban, most mégis megtántorodott a fémhengerek súlya alatt. Végül becsatolta mellkasán a beülőt, és néhányszor kipróbálta az önfékezőt, amely majd a süllyedés sebességét szabályozza. Erik Hall átlendült a peremen, az önfékező sziszegő hangja belehasított a csendbe.

Ha valaki rákeres az interneten, talál néhány elmosódott fotót vállalkozó kedvű Los Angeles-iekről, ahogy térkép nélkül másznak kilométereken át a város szűk csatornarendszerében. Olasz bloggerek írtak arról, hogyan kúsztak az ókori katakombákban patkányok és szemét között, oroszok számoltak be expedíciókról, melyeket a Szovjetunió elfeledett börtöneinek romjai között tettek több száz méterrel a föld alatt. Svédországban néhányan az elhagyatott bányákat térképezték fel, és számos fotó jelent meg ezzel kapcsolatban, melyeken bűvárok úsznak a koromsötét vízben, és végtelennek látszó alagutakban másznak előre.

Az egyik bűvártársaság Borlänge környékén működött. De ott volt a gävlei klub, a karlstadi Wärmeland Underground is, és működtek csoportok Bergslagenben és Umeåban. És akkor még nem is beszéltünk az olyan maguknak való bűvárokról, mint Erik Hall, akik önállóan merültek. Ellenjavallt volt, de attól még előfordult.

A bányabúvárok tudtak egymásról, tippeket adtak egymásnak a felszerelést és a felderítésre érdemes bányákat illetően. Éveken át ugyanazok az emberek merültek. Kivétel nélkül férfiak.

Néhány hónappal ezelőtt azonban egy csapat lány kezdte el felrakni a bányamerületeikről készült képeit a netre. Vízi-csiklóknak hívták magukat. Senki nem tudta, honnan jöttek, mifélek voltak, és nem válaszoltak a nekik feltett kérdésekre. Azokra legalábbis nem, amiket Erik küldött nekik kíváncsiságból.

Amikor Erik először járt a lányok honlapján, néhány szemcsés fotón kívül nem talált semmit. Később felkerültek filmek is profi módon végrehajtott merülésről, és tegnap egyszer csak megjelent egy dalarnai bányában készült fotó.

A képen két nő állt búváruhában egy keskeny bányajáratnál. Arcuk sápadt, ajkuk vérvörös, csillámló fekete hajuk a vállukra omlik. Hátuk mögött kék szórófestékkel készült felirat: „szeptember 2., 166 méter mélyen”.

A fénykép alatt a lányok megadták a GPS koordinátákat. A pozíció a Falun rézbánya közelébe esett. Csupán néhány tíz kilométeres távolságra Erik Hall nyaralójától:

Elöntött bánya a XVIII. századból, ezen a /rezbanya1786.jpg/ térképen találtuk, csók a faluni levéltárnak. A vízben a vashulladék után vannak a járatok, csak be kell fézni.

Nem vénnek való vidék ;)

Az önfékező eszköz némán eresztette Eriket a mélybe.

Az akna bejáratánál még mindig ott körözött a légyfelhő. Erik magányosan himbálózott a sötét aknában lógó kötélén. A száján át lélegzett, hogy ne érezze a kénes szagot. Tekintetével az akna falát pásztázta, mintha egy másik évszázadba ereszkedett volna. Rozsdaette létrataratók, félig beomlott vakaknák, csákány és feszítővas nyoma a kövön. Erik a falnak támasztotta a lábát, és himbálózva ereszkedett a meg-

vetemedett kampók és rozsdás láncok mellett. A fejlámpa pislákoló fényében a mélységet ölben és rőfben megadó számokat látott.

Ha az ember egyedül indul útnak, nem engedheti meg magának, hogy hibázzon. De ez nem lehet nehéz pálya, próbálta meggyőzni magát, csak egy függőleges gödör és piszkos ácsolatok, amelyek több száz éven át ellenálltak a hegy nyomásának. Jól tudta, hogy az ilyen régi bányák ugyanakkor soha nem voltak teljesen veszélytelenek. Ami csak hajszálrepedésnek tűnt, könnyen továbbhasadhatott a mélybe. És ha a fal megroppant, akkor a feje fölött függő tonnás tömbök valamelyike bármikor kilazulhat és megindulhat lefelé.

Mennyi lehet még hátra?

Erik megtört egy fényrudat, és ledobta. A fénylő pálca eltűnt a sötétben, de Erik sokkal hamarabb hallotta a csobbanást, mint remélni mert. Messze a mélyben a rúd zölden derengve ringatózott a fekete vízen. Erik már úgy hetven métert ereszkedett a csuklóján lévő mélységmérő szerint. A levegő egyre hűlt. Dér csillogott az akna falán, és a következő fényrúd egy jégtáblára esett.

Erik felfigyelt egy vízből kiemelkedő kis kőpadra. Úgy tíz méterre lehetett, tőle jobbra, oda kellett lendülnie az érdes sziklatömbök mentén. Amikor földet ért, nekilátott behúzni a kötelet, melynek végén a zsák úszott valahol a vízen. Nehezebben ment, mint gondolta, a zsák elakadt valamelyik jégtáblában.

A bűváruha lábsebéből elővett egy kis flakon vörös szórófestéket, majd néhány gyors mozdulattal felfestett a falra egy nagy E és egy nagy H betűt. A monogram alá a következőt írta: „szeptember 7., 91 méter mélyen”. Elővette a víz alatti fényképezőgépét, biztos karral maga elé tartotta, és elkattintott néhány képet. A szignó tisztán látszott a hegyfalon Erik elmosódott árnyéka mögött.

Eszébe jutott, hogy szívesen megismerkedne a bűvárlányokkal. Lehúzta magáról a neoprén csuklyát, és beletúrt a fürtjeibe. Újabb vakuvillanások. Megnézte az eredményt a fényképezőgép kijelzőjén. A haja így harminc fölött már talán ritkult kissé, de nem feltűnően. A sötét karikák a szeme alatt leginkább drámai hatást keltenek, gondolta magában.

A levegő bűdös volt és hideg. Leguggolt. Próbálta kiverni a fejéből, hogy senki nem tudja, hova indult, és senki nem fogja hiányolni, ha történetesen megfullad vagy eltűnik a föld alatti járatok mélyén.

A Vízicsiklók hagytak maguk után nitteket, ahova Erik ki tudta kötni a merülés előtt a vezetőkötelet. Amikor elkészült, felhúzta az úszótalpakat a gumicipőre, felvette a bűvármaszkot, szájába vette a reduktort, próbaképpen vett egy nagy levegőt, és már bele is gázolt a vízbe. Az orsó gyorsan pörgött a kezében, és felpillantva látta, ahogy az erős szál az ő süllyedő testét követve belehasít a jégrétegbe.

A fejlámpa fényét többnyire elnyelték a bánya sötét falai. Ennek ellenére viszonylag tisztán lehetett látni, és a fénynyaláb messzebbre ért, mint Erik remélni merte.

Kicsit távolabb mintha fémesen csillant volna valami a vékony fénysugarban. Erik az akna falának támaszkodott, majd elrugaszkodott az ürességbe. Nyomában a vezetőkötél farokként tekergőzött a vízben.

Tőle jobbra, a lámpa fényében már látszott a fenék. A talajon egy legalább kétméteres réztartály állt. Volt ott még más is, hegyes háromszögek... Erik megfogta a körfűrész lapját.

Amikor megrántotta, a rozsdás tengely eltört, a kiszabadult fűrészlap némán pörögve süllyedt a fenékre, majd bele-süppedt a zöldesbarna iszap- és sárrétegbe. Amikor arrébb húzta kesztyűs kezét, véletlenül felborított pár hosszú rudat. Egyszerre zavarossá vált a víz, és amikor megint kitisztult, Erik meglátta a teknők maradványait, ezekben hordhatták fel az ércet a bányából.

Úszótalpát lassan mozgatva súlytalanul lebegett egy talicska fölött. A víz alatti fényképezőgépet vakuzott egyet, és megörökítette a régóta magára hagyott és elfeledett vas berendezést. Finommechanikai szerszámok, pörölyök, vésők és egy fejsze. Erik látott repedt szivattyúcsöveket, és még távolabb... valami sínszerűt.

Hagyta, hogy a teste lesüllyedjen. A keskeny nyomtávú sínpár mellett ért a fenékre. Megnézte a mélységmérőt. Huszonegy méterrel volt a vízfelszín alatt. Még akkor is marad elég levegője, ha a keszonbetegséget elkerülendő lassan megy majd fel. A sínek fölött siklott, az akna középpontjától egyre távolodva. A légzőkészülékből felszálló buborékok a tarkója mögött bugyogtak. Erikben feltámadt a gyanú, hogy egy fokozatosan szűkülő vágatban tart befelé. Óvatosan kitolta az úszótalpak végét, hogy csökkentse a sebességet. Ekkor pillantotta meg az egyik járat ácsolattal ellátott bejáratát, mellette sárga szövetdarab lógott egy kampóra tűzve.

Erik pár méterrel közelebb siklott, és odavilágított a fejlámpájával. Nem szövet lógott a bejáratnál, hanem egy néhány milliméter vastagságú, élénksárga neoprén csík. Tripla varrás, a zavaros vízben is jól látható szín. A csajok biztos feldaraboltak egy régi bűvárruhát, hogy megjelöljék a helyes irányt.

A járat úgy két méter magas volt, és a közepén rozsdás csille állt. A csille fölötti kis résen Erik akár át is férhetett volna. Lehet, hogy itt egy több kilométeres aknarendszer kezdődik – rajz és térkép nélkül képtelenség volt megállapítani. De a csajok képei alapján a bejáratnak egy olyan helyre kell vezetnie, amit nem borít víz.

Sikerült elsiklania a berozsdásodott csille fölött, és közben fokozatosan növelte a sebességet. A levegő harmada még megvolt, ami összesen további negyvenöt perc merülési időt tett lehetővé. Ebbe az irányba legfeljebb tizenöt percet haladhat, utána vissza kell fordulnia a felszín felé.

Ahogy haladt előre, érezte, hogy a járat egyre meredekebbé válik. A klinométer tizenegy fokos emelkedést mutatott, a dőlésszög egyre nőtt. Talán már csak úgy száz méter van hátra. Utána a járat feltehetően a vízszint fölé emelkedik. Illetve... a járatok, ugyanis elágazáshoz ért. A bal oldali járhatónak ítélte. A jobb kézre eső ezzel szemben alig volt egy méter széles, és elég rozogának tűnt. Ráadásul alig látott be a fejlámpával a sötét átjáróba. Ahhoz viszont elég volt a fény, hogy megvilágítsa a sárga neoprécnikot, azaz a Vízicsiklók a nehezebb utat választották. Karcsú női testek, ráadásul csoportban voltak, tudtak egymásnak segíteni. Erik, szokásához híven, egyedül volt, és ha úgy adódna, hogy sietve kell távoznia, ahhoz sem lenne elég hely, hogy megforduljon.

Erik végighúzta kezét a rozsdás fémen. Végül úgy döntött, a bal oldali utat választja, de lelkesedése nem tartott sokáig, mivel egy kicsivel előrébb ez az út is rohamosan szűkülni kezdett.

Tíz méter, húsz, harminc. Még néhány méter, és mindkét falat meg tudja érinteni az ujjhegyeivel. Negyven méter után a válla már súrlódott a kövön. Negyvenöt. Két vasgerenda szűkítette le a járatot. Akár egy kapu. Erik oldalára fordulva tuszkolta át magát rajta.

A járat egyre csak keskenyedett, és Erik kisvártatva újabb két gerendához ért. Ezúttal már nagyon közel álltak egymáshoz. Erik szinte biztos volt benne, hogy az egyiket el kell távolítania, ha tovább akar jutni. A fejlámpa fényében megvizsgálta a tartógerenda alsó és felső rögzítéseit. Képtelenség lesz megmozdítani. A jobb oldali alsó rögzítését mintha már szétette volna a rozsdá. Két csavar fent is kilazult, de másik kettő még tartotta magát.

Erik megragadta és óvatosan megmozdította a jobb oldali gerendát. A gerenda néhány nyamvadt milliméterrel elmozdult. Ha istenigazából megrántaná...

Erik a keskeny nyomtávú sín pár fölött lebegett.

Amennyire csak tudott, bevilágított a sötétbe. Innen meghátrálni... még egyet taszajtott a gerendán, és az törmelék és kavicszapor kíséretében váratlanul levált a falról. A víz átláthatatlanná vált, és Erik összekuporodva várta az azonnali hegyomlást. Várt egy kicsit, majd kesztyűs kezével tapogatózni kezdett maga előtt az iszapban. Dermedt mozdulatokkal mászott előre.

A szűkület után az alagút ismét kiszélesedett. Nem ártana sietni, gondolta Erik. Lehet, hogy a csajok járata és ez itt valahol újra egyesül? Néhány perc alatt legalább kilencven-száz métert haladt. Százhusz, százharminc. Már nem lehet messze a vízfelszín, a járat még mindig erősen emelkedett.

Keményen taposott a talpakkal, és a fejlámpával a falakat pásztázta akadályokat keresve. Annyira lekötötte a figyelmét a két oldal, hogy a vasajtót csak akkor vette észre, amikor már csupán néhány méter választotta el tőle. A rozsdá lyukakat rágott a vasba, és az ajtó ferde zsanérokon lógott az alagút faláról. Az egyik résben meglátta a túloldalon a reteszt, amely miatt az ajtót nem lehetett kinyitni.

Erik a lámpával végigpásztázta a rozsdás ajtót. Mi lehet az ott? Mészlerakódás?

Kicsit közelebb úszott.

Nem, nem mész. Fehér krétavonalak. Valaki egy érthetetlen szót írt fel az ajtóra nagy, reszketeg betűkkel:

NIFLHEIMR

Niflheimr... ez lett volna a bánya neve? Ettől függetlenül a vasajtó zárva marad, hacsak...

Óvatosan meglökte az ajtót.

Míntha megmozdult volna.

Még jobban nekiveselkedett. A vízen át is hallotta a zsanér nyikordulását. Nagy levegőt vett a reduktoron keresztül. Mindkét kezét az ajtóra nyomta, és teljes erejéből megtolta.

Az ajtó csikorogva oldalra lendült, ahogy a zsanérok ősrégi rögzítései kilazultak. A zuhanás magával rántott egy

felhőnyi sarat, és a víz barnára színeződött. Erik türelmetlenül elkapta az alagút falát, és előrelökte magát. Nem vette észre a vasajtó mögötti lépcsőt.

A homlokát beverte az alsó lépcsőfokba, a lendület kirántotta a szájából a reduktort, a maszkja félrecsúszott. Az arcát érő hideg víztől sokkos állapotba került, nyelt egy adag vizet. Vakon tapogatózott a tartalékcső után, de nem találta. Szemét összeszorítva kapálózott, a tüdeje égett az oxigénhiánytól.

Levegőt!

Kétségbeesetten felemelte a fejét – mintha az segítene –, és egyszeriben a vízfelszín fölött találta magát. Horkantott, köpködött, és ösztönösen a száján és az orrán át is lélegzett: ezt az émelyítő büzt! Szaporán kapkodta a levegőt, hogy ne essen össze és hányja el magát azonnal. Az utolsó lépcsőfokokat négykézláb mászta meg, majd összerogyott, csak szájon át, csak szájon át...

Amikor a légzése megnyugodott, szétnézett a száraz járatban. Hanyatt feküdt, kifújta magát. Beletelt egy kis időbe, mire fel tudott ülni.

Bosszankodva állapította meg, hogy elejtette az orsót, ami visszavezethetné a főaknához. Biztos a vasajtónál vesztette el, amikor vakon tapogatózott. De visszamenni és keresgélni... erre nem volt ereje. Hadd tisztuljon a víz. Várhat vele egy kicsit.

A rothadás szaga megnehezítette a gondolkodást.

Lehúzta magáról az úszótalpakat és a nyakában lógó maszkot. A fejlámpát ismét a járat felé fordította. Szűk és nyirkos út húzódott az éjfékete sötétségbe. Erik felállt, és elindult gumitalpú bűvárcipőjében.

Az ércrétegek egyenletes és szabályos mintázatot mutatnak ott, ahol az alagutat kirobbantották a hegyből. A járat egyszer csak kettéágazott, és Erik a jobb oldalt választotta. Újabb elágazás következett, de ezúttal a jobb oldali utat

kövek torlaszolták el. Először balra fordult, majd jobbra, ezúttal hármás elágazáshoz érkezett. A választott járat zsákutcának bizonyult, így vissza kellett mennie az elágazáshoz, de... melyik járaton is érkezett? Tanácstalanul álldogált. Rotadás és halál szaga mindenütt.

Várt egy kicsit, majd előregörnyedve egyre mélyebbre hatolt az útvesztőben. Úgy sejtette, hogy észak felé tart, szagatottan vette a levegőt, lehelete gőzfelhőként gomolygott körülötte. Látszott, hogy a bánya már régóta nincs használatban, cseppkövek lógtak fűrtökben az alacsony mennyezetről. Átkozottul hideg volt, a zord fagy még a háromrétegű laminált búváruha alá is beférkőzött.

Mi van, ha nem jut fel többé? Mennyi idő múlva tűnik fel valakinek az eltűnése? Vajon keresni fogják? Indulatosan beleöklözött az alagút falába, a fénynyaláb megremegett.

Az anyja már régen eltávozott, és Erik most valamiért azon tűnődött, mit hagy ő maga után az elárvult nyaralóban. A hírneve három régi újságkivágásig terjedt. Az egyik hír csak néhány centiméteres volt, és arról számolt be, hogy Erik valamikor régen tizenegy pontot szerzett egy iskolai kosármeccsen. A második kivágáson lévő kép akkor készült, amikor a helyi sajtó meglátogatta a villamos műveket, de ezen Erik kicsit takarásban volt. És a harmadik a diadal maga: egy rövidke szöveg a nagy esti lapban, amikor egy nyári riportot készítettek a faluni bányáról. Erik egész arcával szerepel. Apropó, arc... Vízicsiklók, nem szabad elfelejtenie, miért is jött.

Erik megállt.

És amikor a lábfeje nem mozdult, rájött, hogy most már tényleg vissza kell fordulnia. Ránézett a mélységmérőjére, felfoghatatlan számot mutatott, 212 métert. Majdnem ötven méterrel mélyebbre jutott, mint a csajok, minden segítség nélkül.

Merevre fagyott ujjakkal elővette a festékes flakont, és remegő kézzel újabb szignót készített: „E-H, 212 méter”. Rövid

tűnődés után hozzátette „*ad extremum*”. Pompás kifejezés, a tévében látta valamikor. *Ad extremum* – a végén, ha helyesen fordították.

Készített még néhány fotót a víz alatti fényképezőgéppel. A neoprén csuklyát ezúttal magán tartotta, a hideg miatt szóba sem jött, hogy levegye. Amikor Erik megnézte a fényképet a gép kijelzőjén, látta, hogy a szeme rendesen bevörösödött az oxigénhiánytól. A fejlámpával még egyszer utoljára végigpásztázta a falat. Mintha lenne ott valami...

A fénynyaláb ismét rozsdás fémre hullott. Újabb ajtó? Tényleg vissza kellene fordulnia, gondolta, de ment tovább.

Igen, egy másik vasajtót talált, ez is ugyanúgy a túoldalról volt bereteselve. És ugyanúgy... krétafelirat?

NÁSTRÖNDU

Az áporodott levegő eltöltötte a tüdejét. Náströndu?

De nem számított, milyen felirat állt a rozsdás fémen, mivel döntésre jutott, most már vissza kell...

Kicsit meglökte az ajtót.

Az ajtó minden nehézség nélkül feltárult előtte. Megvárta, amíg lenyugszik a légzése, összeszedte magát, és bekukkantott a nyíláson.

Lépcső tekergett meredeken lefelé, közvetlenül az ajtó mögött.

Na jó, még tíz perc.

Búváróráján beállította az időt, cipője gumitalpa nagyot nyikordult az első lépcsőfokon. A lépcső szűkös spirálja egyre lejjebb vezette Eriket a mélybe. Az alján elé tárult egy... hát, minek is lehetne nevezni? Kripta? Nem, inkább egy nagy barlang. Igen, egy nagy, természetes barlang, legalább húsz méter magas.

Víz szivárgott le a tetejéről, lassan csöpögve, csöpörögve egy csordultig telt medencébe. A medence közepén egy kő állt, a kövön egy zsákszerű tárgy hevert. A levegő sűrű volt,

akár a cseppfolyós agyag, alig lehetett beszívni, és a szaga rosszabb volt, mint eddig.

Csak tesz gyorsan egy kört, és készít pár képet.

Erik próbált minél nesztelenebbül haladni, de a salakos talaj ropogása visszhangzott a barlangban. Megállt, hogy kissé megnyugodjon, és hallgatta a hulló vízcseppeket. A homloka felől áradó fény megvilágította a falakat. Jobbra egy egészen a barlang mennyezetéig húzódó ércér csillogott. És balra?

Erik összeresztette, amikor meglátta a boltíves átjáróra emlékeztető foltot. Miután közelebb lépett, és a kesztyűjét végighúzta a hegy kemény felszínén, rájött, hogy csak az árnyak játéka tréfálta meg. Még egyszer utoljára balra világitott, hogy aztán... de ott volt valami!

Ugyanaz a reszketeg krétaírás – csakhogy az alkotó ezúttal nem csupán egyetlen szó felírására vette a fáradságot.

Alig tudta kibogarászni a kusza írást. Elővette a fényképezőgépét. A vaku villant, és Erik gyanakodva pillantott a kijelzőre.

Útban a lépcső felé arra gondolt, hogy esetleg magával vihetne egy kis szuvenírt a hegy szívéből. Talán kivehetne valamit a zsákból? Érezte a hideget, amikor átgázolt a derékig érő vízen. Amikor odaért a zsákhoz, látta, hogy azt valami penészes hálószerűség fedi.

Erik levette a kesztyűjét, hogy meg tudja fogni.

Szürke és fekete, nedvességgel átítatott kusza, csúszós fonalak. Amikor megpróbálta levenni, észrevette, hogy valami belegabalyodott a fonalakba. Talán egy szerszám? Megfogta a fehéren csillogó fémnyelet. Nem tudta kiszabadítani, mintha oda lett volna kötözve. Ahogy tapogatni kezdte a felületet, érezte, hogy még három kötéllal rögzítették a tárgyat.

Elővette a titánkését, és konkáv élével átvágta az első kötelet. A kötel elroppant. Elroppant? Csak nem olyan régi, hogy megkövült?

Erik megfogta a második kötelet, és újra vágott. Újabb éles kis pattanás hallatszott, és az egész zsák megmozdult. A hideg ellenére Eriket mintha láz öntötte volna el. Átvágta a harmadik kötelet, és próbált nyugodtan lélegezni.

A nyél kiszabadult, és Erik először egy szokatlanul hosszú kulcsnak vélte. Amikor azonban a fejlámpa pislákoló fénye végigsiklott a tárgyon, Erik látta, hogy valami keresztfélét tart a kezében. Fehéren világított a sötétben. Volt nyele és keresztrúdjá, de a keresztrúd fölött egy tojásdad fogantyú helyezkedett el, akár egy hurokcsapda.

Erik a csupasz kezével megragadta a mocskos fonalköteget, és megpróbálta széthúzni, hogy a zsák tartalmához férközhessen. A fonalakat mintha odavarrták volna, így Erik tisztességesen megmarkolta őket, és rántott rajtuk egyet. Túl nagy volt a lendület. A rántástól az egész zsák a karjában kötött ki, Erik hátratántorodott, majd elvágódott a zsák súlya alatt.

A feje lemerült a medence jéghideg vize alá. Amikor végre nagy nehezen sikerült felülnie, egy eltorzult arcot látott a fejlámpa fényében. Papírvékonyan feszülő bőr egy tágra nyílt szempár körül. Egy nő volt az, szemöldökcsontja között pénzérme nagyságú lyuk tátongott.

Erik a kezével a víz alatt hozzáért ahhoz, amit eddig kötélnak hitt. Csakhogy nem köteleket vágott le, hanem a nő ujjait. Erik ösztönösen hátrálni próbált, de a nő feje követte, mintha csak egy rongybaba lebegett volna a vízben. Erik még egyet rántott a fonalakon, és ráeszmélt, hogy a hulla hosszú haját tartja a kezében.

A bűzön át is érezte a nő testének szagát, a vér, vas és napsütötte pajta szagának keverékét. Ez utóbbi szagot Erik azonnal felismerte. A híres faluni vörös festék szaga volt.

A Dalakurir

A Dalakurirban bájos cikkek és maró politikai karcolatok jelentek meg, de a hírek színvonalát tekintve nem volt éppen az ország első számú lapja. A faluni hírfőszerkesztőnek azonban volt egy tagadhatatlan erénye: fel tudta venni a telefont.

A fülest vasárnap délután fél négykor kapták, épp amikor már annyira reménytelenné vált a helyzet, hogy kezdték isten háta mögötti falvak helyi híreivel kitölteni a számot.

A recsegős mobilvétel miatt nem jött át minden részlet, de a szabadúszó fényképész mondandóját egyszerűen össze lehetett foglalni: bomba sztori lesz. Nagy vonalakban arról szólt, már amennyire a hírfőszerkesztő megértette, hogy valami lányt (tizenéves?) találtak agyoncsapva (szexuális gyilkosság?) egy bányában (bizarr szexuális gyilkosság?).

Aki megtalálta a holttestet – a fényképész szerint valami bűvár –, felhívta a segélyközpontot, és eldarált egy csomó számot, mielőtt még megszakadt a vonal. A számokat a központban végül sikerült GPS koordinátákként értelmezni. És a dalarnai mentőszolgálat színe-java megindult a helyszín felé az erdőbe: három rendőrijárőr, egy irányító autó, két mentő és két tűzoltó, és ha minden igaz, néhány szakértő a bányafelügyeletről, akik kiismerik magukat ezekben a kuszá üregekben. A hírfőszerkesztő frusztráltan tett egy kört a vasárnapra kiürült szerkesztőségben, hogy találjon valakit, aki odautazhatna. Tekintete végül egy csontos vállon akadt meg: választása a Dalakurir külsős munkatársára, egy nyakigláb stockholmi gyakornokra esett.

Két perc eligazítás után a gyakornok már rohant is lefelé a lépcsőn, végig az elsárgult plakátok mellett, ki a szerkesztőség belső udvarára, ahol a céges autók parkoltak.

A hírfőszerkesztő csendben elmormolt egy imát, majd visszaindult az íróasztalához. Vajon más szerkesztőségek is megkapták a fülest? Elkocogott világosszürke szerkesztői képernyők sora előtt, amelyeken a másnapi szám már kezdett alakot öltetni. Mely oldalakat kell most átszabni? Az elsőt mindenképpen, majd tovább tűnődött. Tegye a helyi hírek közé? De mi van, ha kiderül, hogy tényleg nagy sztori, és az országos hírek között a helye? Gyötrően álmosító volt ez a sok gondolkodás. Íróasztalához visszatérve vágyakozva pillantott a dohányosok erkélye felé. Végül beerte az olvasatlan cikkek kupacai között árválkodó kávésbögrével.

Egyetlen mohó húzásra kiürítette, és a szája megtelt a hideg zaccal. Grimaszolva beleköpte a masszát a túlcsonduló papírkosarába, majd nekiült, hogy megírjon egy rövid szöveget a Dalakurir internetes változatába. Tudta, hogy a Távirati Iroda azonnal lecsap rá. A TI riasztása beindítja az összes többi szerkesztőséget, és eleinte mindenhol a Dalakurir információjára hivatkoznak majd:

**FRISS HÍR FALUN MELLŐL
GYILKOSSÁG ÁLDOZATÁRA BUKKANTAK
200 MÉTERREL A FÖLD ALATT**

*

A gyakornok az autójával csúszkált az országúton Faluntól kicsit délre. A vállával a füléhez szorította mobilját. Előtte a fotós kolléga kocsijának gumija verte fel a törmeléket. Nehéz volt egyszerre vezetni és figyelni, de ha a gyakornok jól értette a fotós útmutatásait, akkor valami pihenőhely felé tartottak.

Elejtette a telefont, és az pattogni kezdett a pedálok körül a szőnyegen. A gyakornok idegesen csettintett a nyelvével, a szája már teljesen kiszáradt. Olyan erősen markolta a kormányt, hogy teljesen elfehéredtek az ujjai, de az autót még

így sem volt egyszerű megfelelő íven tartani a kanyarokban. Amikor végre kiegyenesedett előttük az út, és meglátta a távolban villogó fényeket, tudta, hogy nem tévedtek el.

A rendőrség igyekezett megtisztítani a környéket, hogy helyet biztosítson a mentőszolgálat különböző járműveinek. Néhány piknikasztalt az árokba borítottak, a felfordított padok úgy heverték az asztalok tetején, mint megannyi dögölt bogár. A villogók éles fényében meg-megcsillanó kocsik olyan sűrűn parkoltak egymás mellett, hogy a mentőautók motorháza csaknem eltorlaszolta az erdei utat. Egy kicsit előrébb az útról félig lelógva álltak a tűzoltóság autói. A gyakornoknak már nem maradt más választása, mint hogy mögöttük parkoljon le.

Amikor kinyitotta a kocsiját, a fák zúgása ütötte meg a fülét, a távolból, a tisztás széle felől kutyaugatás hallatszott. A gyakornok odakiáltott a fotósnak, és széles karmozdulatokkal jelezte, hogy gyorsan szálljon ki a kocsiból. Végül cuppogó félcipőikben elindultak a homályos fenyvesbe vezető úton. Kicsit később már hallották is a rendőrségi farkaskutyák csaholását, majd az ugatást követve haladtak előre a sűrű ködben.

Az aknát már elkerítették: vékony műanyag szalagok zárták el a tisztás nagy részét a nyílás körül. A lyuk szélén vagy fél tucat rendőr és néhány tűzoltó álldogált. Mintha nem tudtak volna megegyezni a teendőikkel kapcsolatban.

Mögöttük egy magányos alak ült egy kötömbön. Az aknára irányított reflektorok fényében megcsillant rajta a bűváruha. A bűváracsuklyát már nem viselte, markáns vonású arca kipirosodott, és amikor a gyakornokra nézett, a szeme olyan volt, akár a nyílt seb.

A fotós taszajtott egyet a gyakornokon, aki erre összedte a bátorságát, lehajolt, és becsusszant a műanyag szalag alatt.

– Maga találta meg a lányt, ugye?

Először úgy tűnt, mintha a bűvár nem értette volna meg a kérdést. Csak szótlánul bámulta óriási kezét, de utána me-reven bólintott.

– Mi történt odalent? – suttogta a gyakornok a rendőrök-re sandítva.

– Valami... valami borzalmas dolog szerintem – felelte a bűvár.

A gyakornok szeme előtt megjelent egy sápadt, meztelen test, egy halott kislány egy szűk, sötét helyen. Akaratlanul is kicsit szaporábban lélegzett.

– És... hány éves volt?

– Hány éves? Hát, azt nem tudom.

A bűvár hunyorogva nézett rá.

– A teste olyan volt, mint egy kislányé. Nagyon puha, mintha még életben lenne. És igazság szerint nem volt valami nehéz. Tudja, megcsúsztam, amikor felemeltem, és rám esett. És volt ott valami...

– Hogy nézett ki, voltak rajta sérülések?

– Az a hosszú haj...

A bűvár felemelte a kezét.

– Mintha valami szövet lett volna az arca előtt – mutatta.

– Megfogtam, mert azt hittem, csak egy fonalköteg.

– De voltak rajta sérülések?

– Igen! Egy lyuk volt a két szemöldöke között... olyan...

Vakuvillanás, a fotós tőlük néhány méterre guggolt. A bűvár most először tanúsított némi érdeklődést a gyakornok iránt, és a szája sarka mintha megrándult volna.

– Maga... ez benne lesz az újságban?

A szerkesztőségben a hírfőszerkesztőnek éppen sikerült előkotornia a fülhallgatóját a lomokkal teli íróasztalfiókból, és már gépelte is, amit a gyakornok diktált.

**FRISS HÍR: SZEXUÁLIS GYILKOSSÁG ÁLDOZATA
A BÁNYÁBAN - AHOGY A BÚVÁRTÓL HALLOTTUK**

– Hozzáteheted, hogy exkluzív, csak a Dalakurirban – mondta a gyakornok, mert látta, ahogy a rendőrök beterelek az erős testalkatú bűvárt az erdőbe. A mentősök leeresztett hordággal követték őket.

A gyakornok ezek után nyugodtan hátradőlhetett. Nem elég, hogy a Dalakurir megelőzte a konkurenciát, de ők jutottak a legtöbb információhoz.

A gyakornok és a fényképész tábort vert egy fenyő tövében, megpróbáltak összekuporodni, hogy védjék magukat az esti hideg ellen. Felbukkant pár újabb csoport a sötétben. Ott volt a Svéd Rádió és a Távirati Iroda, eljöttek persze az esti lapoktól, és a fényezőknél a TV4 és a köztvé is felállította az állványait és a kameráit. A riporterek időnként odamentek a bűzölgő lyukhoz, próbálták kifagatni a mentés vezetőjét, hogy megtudják tőle a legfrissebb híreket, de mindig másról tájékoztatták őket.

Először egy helyi bűvárklub segítségével próbálták felhozni az áldozatot a bányából. Később továbbpasszolták az ügyet a härnösandi parti őrség bűvárajainak. Végül fél nyolc felé valami magas beosztású stockholmi felelős alighanem bekapcsolta a tévéjét, mert egyszeriben a nemzeti különítmény kapta meg feladatként, hogy oldja meg a problémát. Bár a stockholmiak beszereztek egy helikoptert, így is jó három órába telt, mire megérkeztek. Ekkor már valamivel elmúlt tizenegy óra. Így egész délután és egész este minden szerkesztőség kénytelen volt a Dalakurirt és a gyakornok rövid interjút idézni. A főszerkesztő-helyettes a hírfőszerkesztő asztalára tett egy kosár fánkot.

Amikor aztán fekete harci ruházatban megérkezett a különítmény, változott a felállítás. A faluni mentőalakulat vezetőjét elküldték az aknától, újabb területeket zártak le, és páncélozott műanyagból készült súlyos ládákat sorakoztattak fel a sárga fűvön az akna bejáratánál. A stockholmi bűvárok

ellenőrizték palackjaikat, és a tévékamerák vették, ahogy a kisportolt testek belebújnak a neoprén ruhákba.

A faluni rendőrök karba tett kézzel figyelték, ahogy az első bűvárpáros leereszkedik a bányába, és amikor újra felbukkantak, a különítmény parancsnoka szusszanásnyi időt sem hagyva spontán sajtótájékoztatót szervezett.

Az újságírók köréje rajzottak a reflektorok fényében. A főtűs karját felnyújtva és a fényképezőgépet lefelé megdöntve készített egy képet a kis termetű, barázdált arcú, határozott emberről.

– Szóval, figyeljenek. Világítsuk meg kissé ezt a dolgot – fogott bele a parancsnok. – Tudomásunkra jutott, hogy a médiában néhányan már elkezdtek tájékoztatni, még mielőtt tudták volna, miről van szó.

– Engedélyt kell kérnünk talán? – szólalt meg egy riporter a köztvénytől, ahol a Dalakurir információi alapján adtak le tudósítást hatkor, fél nyolckor és kilenckor.

A nagy esti lapot képviselő fickó is felhúzta az orrát:

– Ezt tényleg nem értem. Csak arról számoltunk be, hogy egy bányában találtak egy meggyilkolt nőt, és másról nem. Ezt meg az mondta, aki megtalálta.

– Értem... – mondta a parancsnok. – Nem tudom, hogyan jutottak ennek az információnak a birtokába. De kezdjük akkor az elején. Először is. Nem nő van odalent a bányában.

Az újságírók forgolódni kezdtek.

– Szóval nem nő. Férfi.

A gyakornok érezte, ahogy valami hűvösség árad lefelé a gerincén.

– De hiszen lány volt! – hallotta saját tiltakozását. – Ő mondta, aki megtalálta!

– Nem tudom, kivel beszélt – mondta a parancsnok ki-mérten –, de a holttest odalent egy férfié. És ez a férfi napok óta halott, lehet, hogy régebben, lehet, hogy sokkal régebben. Most a következő fog történni. Mielőtt a bűvárajaink felhozzák a testet, betakarják, hogy az úgynevezett techni-

kai nyomokat megóvjuk. Véssék az agyukba, hogy egyikünk sem tudja, miért halt meg ez a férfi. A bűvárok szerint semmi nem utal egyértelműen gyilkosságra.

– És szól valami ellene? – tett egy kísérletet a gyakornok.

A parancsnok állkapcsa megfeszült, és úgy tűnt, válaszolni készül. De inkább csak lezárta a tájékoztatót.

– Ennyi volt, köszönöm szépen, és a jövőben próbálnak meg a tényekre szorítkozni. Most a lezárt területet egy körülbelül kétszáz méteres körre nagyobbítjuk az esetleges hozzátartozók iránti tapintatból. Úgyhogy kezdhetnek csomagolni.

A lezárások ellenére a következő reggelen az ország két esti lapja is lehozta a képet: emberi tetemet emelnek ki egy aknából, állig a különítmény hullazsákjába bugyolálva.

A hosszú haj keretbe foglalta a vértelen arcot, és a vaku fényében az elfehéredett szálak felragyogtak, mint egy glória. De az újságolvasókban leginkább a mély seb hagyhatott nyomot, amelyet mintha harmadik szemüregként ütöttek volna közvetlenül a férfi orra fölé.